

E D I T U R A S C R I P T U M®

SĂ ȘTII CE CREZI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TATU, SILVIU

Să știi ce crezi / Silviu Tatu. - Oradea: Scriptum, 2018

ISBN 978-606-031-002-0

SĂ ȘTII CE CREZI

*Reflecții asupra
crezului creștin*

SILVIU TATU

Editura Scriptum®
Oradea

Publicată sub titlul

Să știi ce crezi

de Silviu Tatu

Opiniile exprimate în această carte aparțin autorului și nu reprezintă neapărat punctul de vedere al Editurii Scriptum. Autorul își asumă întreaga responsabilitate pentru forma și conținutul cărții și se obligă să respecte toate legile privind drepturile de autor.

© 2018 Editura Scriptum®

ISBN 978-606-031-002-0

Toate drepturile rezervate.

str. Lăpușului nr. 28, 410264 Oradea - Bihor

Tel./Fax/Robot: 0359-412.765, Tel./Robot: 0259-457.428

E-mail: scriptum@scriptum.ro

Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Cu excepția situațiilor când se specifică altfel, citatele biblice folosite sunt preluate din traducerea VDC – Versiunea Dumitru Cornilescu.

*Orice reproducere sau selecție de texte din această carte
este permisă doar cu aprobarea în scris a autorului.*

Tiparul executat în U. E.

*În amintirea bunicului meu,
Miron Tatu (1895-1950),
ostaș al Domnului în Alțâna,
un bărbat pe care boala și sărăcia
nu l-au împiedicat să-L iubească pe Dumnezeu.*

CUPRINS

Abrevieri	11
Cuvânt-înainte.....	12
Program de citire a Bibliei într-un an	14
I: DOCTRINA DESPRE CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU (BIBLIOLOGIA)	19
Articolul 1: Dumnezeu este autorul ultim al Sfințelor Scripturi.	
Articolul 2: Sfințele Scripturi au autoritate deplină.	
Articolul 3: Sfințele Scripturi sunt unitare și necontradictorii.	
Articolul 4: Sfințele Scripturi sunt suficiente pentru mântuire.	
II: DOCTRINA DESPRE DUMNEZEU (TEOLOGIA)	30
Articolul 5: Domnul este singurul Dumnezeu viu, Cauza necauzată, Ființa absolută.	
Articolul 6: Dumnezeu este Spirit etern, nemărginit și neschimbător.	
Articolul 7: Dumnezeu este neprihănit, integru și iubitor în mod desăvârșit.	
Articolul 8: Dumnezeu este Sfântă Treime.	
III: DOCTRINA DESPRE CRISTOS (CRISTOLOGIA)	45
Articolul 9: Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat, a trăit o viață fără păcat și a ascultat de voia Tatălui până la jertfa supremă.	
Articolul 10: Fiul lui Dumnezeu este de aceeași esență cu Tatăl și este deopotrivă cu Tatăl în caracter, virtuți și cinstire.	
Articolul 11: Fiul lui Dumnezeu întrupat are o natură umană deplină și o natură divină deplină care sunt împărtășite în mod armonios.	
Articolul 12: Lucrarea întreită a lui Cristos: profetică, preotească și regească	
Articolul 13: Lucrarea lui Cristos are ca punct culminant jertfa și învierea Sa.	

IV: DOCTRINA DESPRE MÂNTUIRE (SOTERIOLOGIA) 69

Articolul 14: Mântuirea este lucrarea lui Dumnezeu împărtășită omului prin Evanghelie și prin har.

Articolul 15: Mântuirea presupune și contribuția omului în raport cu lucrarea lui Dumnezeu.

Articolul 16: Mântuirea este un proces complex care presupune etape cu privire la trecutul, prezentul și viitorul celui credincios.

Articolul 17: Mântuirea are potențial de acoperire pentru toți oamenii, dar este eficace doar pentru cei ce o primesc (cei aleși).

Articolul 18: Mântuirea este o lucrare măreață descrisă prin numeroase analogii.

V: DOCTRINA DESPRE DUHUL SFÂNT (PNEUMATOLOGIA) 81

Articolul 19: Duhul Sfânt este de aceeași esență cu Tatăl și cu Fiul și este deopotrivă cu Aceștia în caracter, virtuți și cinstire.

Articolul 20: Duhul Sfânt este activ în creația lui Dumnezeu.

Articolul 21: Duhul Sfânt a fost prezent cu toată puterea în lucrarea Domnului Isus.

Articolul 22: Duhul Sfânt este prezent în viața Bisericii.

Articolul 23: Duhul Sfânt este mandatat să aibă comuniune cu cel credincios.

Articolul 24: Duhul Sfânt împarte credincioșilor daruri spirituale.

VI: Doctrina despre om (antropologia)..... 99

Articolul 25: Omul este o creatură specială a lui Dumnezeu.

Articolul 26: Omul este o creatură care a ales să se răzvrătească față de Dumnezeu.

Articolul 27: Refacerea omului

VII: DOCTRINA DESPRE PĂCAT (HAMARTOLOGIA) 113

Articolul 28: Păcatul este o atitudine, un gând sau o faptă care contravine poruncii lui Dumnezeu revelate omului.

Articolul 29: Păcatul este o stare dezastruoasă care descrie întreaga umanitate.

Articolul 30: Păcatul este o stare cu consecințe grave asupra omului.

VIII: DOCTRINA DESPRE BISERICĂ (ECLESIOLOGIA) 128

Articolul 31: Biserica este lucrarea Sfintei Treimi.

Articolul 32: Biserica este unitară.

Articolul 33: Biserica este distinctă de alte instituții asemănătoare.

Articolul 34: Funcțiile Bisericii

Articolul 35: Slujitorii Bisericii

Articolul 36: Botezul

Articolul 37: Masa Domnului

IX: DOCTRINA DESPRE ÎNGERI (ANGELOLOGIA) 170

Articolul 38: Natura îngerilor

Articolul 39: Funcțiile îngerilor

Articolul 40: Îngeri căzuți

Articolul 41: Contactul cu lumea îngerilor

X: DOCTRINA DESPRE LUCRURILE DIN URMĂ (ESCATOLOGIA) 179

Articolul 42: Moartea

Articolul 43: Iadul și raiul

Articolul 44: Reîntoarcerea lui Cristos (*parusia*)

Articolul 45: Învierea morților (învierea generală)

Articolul 46: Judecata morților (Judecata de Apoi)

Bibliografie selectivă..... 202

Indice de texte biblice..... 204

ABREVIERI

Geneza	Gen.	2 Corinteni	2 Cor.
Exodul	Exod.	Galateni	Gal.
Leviticul	Lev.	Efeseni	Ef.
Numeri	Num.	Filipeni	Fil.
Deuteronom	Deut.	Coloseni	Col.
Judecători	Jud.	1 Tesaloniceni	1 Tes.
1 Samuel	1 Sam.	2 Tesaloniceni	2 Tes.
2 Samuel	2 Sam.	1 Timotei	1 Tim.
1 Cronici	1 Cron.	2 Timotei	2 Tim.
2 Cronici	2 Cron.	1 Petru	1 Pet.
Psalmi	Ps.	2 Petru	2 Pet.
Proverbe	Prov.	Apocalipsa	Apoc.
Eclesiastul	Ecl.		
Cântarea cântărilor	C. cânt.	*Numele cărților care nu apar în listă nu	
Isaia	Is.	este abreviat (e.g., Iosua, Matei etc.).	
Ieremia	Ier.		
Plângerile lui Ieremia	Plâng.		
Ezechiel	Ezec.		
Daniel	Dan.		
Obadia	Ob.		
Habacuc	Hab.		
Țefania	Țef.		
Zaharia	Zah.		
Maleahi	Mal.		
Faptele apostolilor	Fapte		
Romani	Rom.		
1 Corinteni	1 Cor.		

CUVÂNT-ÎNAINTE

Această carte a pornit ca un material ajutor pentru școala catehetică, prelucrat în câteva lecții pe când eram păstor la Biserica Baptistă „Providența“ din Oradea și publicat ca notițe de curs în 2007. Pentru o vreme, materialul a rămas neatins. Apoi l-am redeschis cu gândul de a dezvolta o serie de mesaje despre doctrina creștină, ciclul desfășurat pe parcursul anului 2017 la Biserica Baptistă „Filadelfia“ din Sibiu. Între timp și grupul-țintă s-a schimbat, pentru că de data aceasta am încercat să răspund nevoilor credincioșilor dornici să-și cunoască crezul așa încât să-l poate articula într-un context polemic. Am beneficiat de pe urma dialogului cu colegii de lucrare și cu adunarea din Sibiu, mai ales cu păstorul Corneliu Marcu. Lor le sunt recunoscător și pe această cale.

Materialul este prezentat de o manieră sintetică, adică s-ar fi putut detalia și mai mult. El nu se dorește a intra în competiție cu un manual de teologie sistematică, dar se poate califica drept un material intermediar între un manual catehetic și un tratat de dogmatică. Cunosc câteva încercări autohtone de prelucrare a *Mărturisirii de credință baptiste*, dar lucrarea de față caută să ia în discuție nu numai textele biblice relevante, ci și contextul istoric al apariției doctrinelor și problemele datorate aplicării lor între contemporani. Pentru a fluidiza lectura, am preferat ca referințele biblice relevante să fie menționate în note de subsol, semnalate doar la sfârșit de paragraf. Astfel, textul biblic poate fi consultat ori de câte ori cititorul simte nevoia confirmării biblice, după ce s-a parcurs un întreg paragraf.

În introducere am oferit un program de citire a Bibliei într-un an, deoarece credem că lectura Bibliei este un exercițiu devoțional fundamental pentru credincioșii de orice vârstă. Doctrina este rezumată în 46 de afirmații (asemenea unor articole de credință), integrate sub zece capitole corespunzătoare celor tot atâtea doctrine majore ale Bisericii. Din loc în

CUVÂNT-ÎNAINTE

loc sunt presărate excursuri, adică prelucrarea unor materiale suplimentare considerate relevante pentru Biserică în perioada contemporană. În final am făcut recomandări pentru aprofundarea subiectului cu privire la literatura de profil disponibilă în limba română.

Recomand ca, cel puțin la prima lectură, parcurgerea doctrinelor să se facă în ordinea prezentată în carte deoarece există o ordine logică a înlănțuirii lor. La orice revizitare a cărții, temele pot fi abordate și în mod aleatoriu, după cum dictează interesul personal. Cuprinsul detaliat se poate dovedi folositor pentru găsirea cu ușurință a temei căutate. Indicele biblic permite căutarea unui text biblic inclus în tratamentul dogmatic. Cartea poate fi folosită și ca manual pentru a instrui noii convertiți în învățătura creștină, dar instructorul ar putea să suplimenteze materialul cu întrebări de lucru sau să recomande lectură suplimentară din bibliografia selectată după cum crede de cuviință.

Mă bucur să pot oferi acest text tuturor celor ce au dorit să-și aprofundeze crezul cu speranța ca visul lor să fie împlinit. Intenționez să completez cândva această lucrare cu o alta în care voi prezenta Decalogul.

PROGRAM DE CITIRE A BIBLIEI ÎNTR-UN AN

1 ian.	Gen. 1:1-2:4	4 feb.	Lev. 11:1-12:8
2 ian.	Gen. 2:5-5:1a	5 feb.	Lev. 13:1-15:33
3 ian.	Gen. 5:1b-6:9a	6 feb.	Lev. 16:1-18:30
4 ian.	Gen. 6:9b-10:1	7 feb.	Lev. 19:1-20:27
5 ian.	Gen. 10:2-11:10a	8 feb.	Lev. 21:1-23:44
6 ian.	Gen. 11:10b-14:24	9 feb.	Lev. 24:1-27:34
7 ian.	Gen. 15:1-17:27	10 feb.	Num. 1:1-3:51
8 ian.	Gen. 18:1-20:18	11 feb.	Num. 4:1-6:27
9 ian.	Gen. 21:1-23:20	12 feb.	Num. 7:1-10:10
10 ian.	Gen. 24:1-25:19a	13 feb.	Num. 10:11-14:45
11 ian.	Gen. 25:19b-28:22	14 feb.	Num. 15:1-16:50
12 ian.	Gen. 29:1-31:55	15 feb.	Num. 17:1-19:22
13 ian.	Gen. 32:1-37:2a	16 feb.	Num. 20:1-21:35
14 ian.	Gen. 37:2b-39:23	17 feb.	Num. 22:1-25:18
15 ian.	Gen. 40:1-41:57	18 feb.	Num. 26:1-27:23
16 ian.	Gen. 42:1-45:28	19 feb.	Num. 28:1-30:16
17 ian.	Gen. 46:1-50:26	20 feb.	Num. 31:1-33:56
18 ian.	Exod. 1:1-2:25	21 feb.	Num. 34:1-36:13
19 ian.	Exod. 3:1-6:30	22 feb.	Deut. 1:1-3:29
20 ian.	Exod. 7:1-10:29	23 feb.	Deut. 4:1-5:33
21 ian.	Exod. 11:1-13:22	24 feb.	Deut. 6:1-7:26
22 ian.	Exod. 14:1-15:21	25 feb.	Deut. 8:1-9:29
23 ian.	Exod. 15:22-18:27	26 feb.	Deut. 10:1-11:32
24 ian.	Exod. 19:1-20:26	27 feb.	Deut. 12:1-14:29
25 ian.	Exod. 21:1-24:18	28 feb.	Deut. 15:1-17:20
26 ian.	Exod. 25:1-27:21	29 feb.	Deut. 18:1-19:21
27 ian.	Exod. 28:1-30:38	1 mar.	Deut. 20:1-21:23
28 ian.	Exod. 31:1-33:23	2 mar.	Deut. 22:1-23:25
29 ian.	Exod. 34:1-36:7	3 mar.	Deut. 24:1-26:19
30 ian.	Exod. 36:8-38:31	4 mar.	Deut. 27:1-28:68
31 ian.	Exod. 39:1-40:38	5 mar.	Deut. 29:1-30:20
1 feb.	Lev. 1:1-3:17	6 mar.	Deut. 31:1-34:12
2 feb.	Lev. 4:1-7:38	7 mar.	Iosua 1:1-2:24
3 feb.	Lev. 8:1-10:20		

PROGRAM DE CITIRE A BIBLIEI ÎNTR-UN AN

8 mar.	Iosua 3:1-5:12	24 apr.	1 Cron. 6:1-9:44
9 mar.	Iosua 5:13-6:27	25 apr.	1 Cron. 10:1-12:40
10 mar.	Iosua 7:1-8:29	26 apr.	1 Cron. 13:1-15:29
11 mar.	Iosua 8:30-11:23	27 apr.	1 Cron. 16:1-17:27
12 mar.	Iosua 12:1-13:33	28 apr.	1 Cron. 18:1-22:1
13 mar.	Iosua 14:1-17:18	29 apr.	1 Cron. 22:2-27:34
14 mar.	Iosua 18:1-21:45	30 apr.	1 Cron. 28:1-29:30
15 mar.	Iosua 22:1-24:33	1 mai	2 Cron. 1:1-5:1
16 mar.	Jud. 1:1-3:6	2 mai	2 Cron. 5:2-9:31
17 mar.	Jud. 3:7-5:31	3 mai	2 Cron. 10:1-12:16
18 mar.	Jud. 6:1-10:5	4 mai	2 Cron. 13:1-16:14
19 mar.	Jud. 10:6-12:15	5 mai	2 Cron. 17:1-21:1
20 mar.	Jud. 13:1-16:31	6 mai	2 Cron. 21:2-24:27
21 mar.	Jud. 17:1-18:31	7 mai	2 Cron. 25:1-28:27
22 mar.	Jud. 19:1-21:25	8 mai	2 Cron. 29:1-32:33
23 mar.	Rut 1:1-4:22	9 mai	2 Cron. 33:1-36:23
24 mar.	1 Sam. 1:1-7:17	10 mai	Ezra 1:1-4:24
25 mar.	1 Sam. 8:1-12:25	11 mai	Ezra 5:1-6:22
26 mar.	1 Sam. 13:1-15:35	12 mai	Ezra 7:1-10:44
27 mar.	1 Sam. 16:1-18:30	13 mai	Neemia 1:1-4:23
28 mar.	1 Sam. 19:1-21:15	14 mai	Neemia 5:1-7:73
29 mar.	1 Sam. 22:1-24:22	15 mai	Neemia 8:1-10:39
30 mar.	1 Sam. 25:1-27:12	16 mai	Neemia 11:1-13:31
31 mar.	1 Sam. 28:1-31:13	17 mai	Estera 1:1-5:14
1 apr.	2 Sam. 1:1-4:12	18 mai	Estera 6:1-10:3
2 apr.	2 Sam. 5:1-8:18	19 mai	Iov 1:1-3:26
3 apr.	2 Sam. 9:1-10:19	20 mai	Iov 4:1-7:21
4 apr.	2 Sam. 11:1-12:31	21 mai	Iov 8:1-10:22
5 apr.	2 Sam. 13:1-14:33	22 mai	Iov 11:1-14:22
6 apr.	2 Sam. 15:1-17:29	23 mai	Iov 15:1-17:16
7 apr.	2 Sam. 18:1-20:26	24 mai	Iov 18:1-19:29
8 apr.	2 Sam. 21:1-24:25	25 mai	Iov 20:1-21:34
9 apr.	1 Regi 1:1-4:34	26 mai	Iov 22:1-26:14
10 apr.	1 Regi 5:1-9:9	27 mai	Iov 27:1-31:40
11 apr.	1 Regi 9:10-11:43	28 mai	Iov 32:1-34:37
12 apr.	1 Regi 12:1-14:31	29 mai	Iov 35:1-37:24
13 apr.	1 Regi 15:1-16:28	30 mai	Iov 38:1-39:30
14 apr.	1 Regi 16:29-19:21	31 mai	Iov 40:1-42:17
15 apr.	1 Regi 20:1-22:53	1 iun.	Ps. 1-6
16 apr.	2 Regi 1:1-4:44	2 iun.	Ps. 7-10
17 apr.	2 Regi 5:1-8:24	3 iun.	Ps. 11-17
18 apr.	2 Regi 8:25-10:36	4 iun.	Ps. 18-20
19 apr.	2 Regi 11:1-13:25	5 iun.	Ps. 21-26
20 apr.	2 Regi 14:1-17:41	6 iun.	Ps. 27-31
21 apr.	2 Regi 18:1-21:26	7 iun.	Ps. 32-35
22 apr.	2 Regi 22:1-25:30	8 iun.	Ps. 36-39
23 apr.	1 Cron. 1:1-5:26	9 iun.	Ps. 40-44

SĂ ȘTII CE CREZI

10 iun.	Ps. 45-49	27 iul.	Isaia 48:1-49:26
11 iun.	Ps. 50-54	28 iul.	Isaia 50:1-51:23
12 iun.	Ps. 55-59	29 iul.	Isaia 52:1-54:17
13 iun.	Ps. 60-65	30 iul.	Isaia 55:1-57:21
14 iun.	Ps. 66-69	31 iul.	Isaia 58:1-59:21
15 iun.	Ps. 70-72	1 aug.	Isaia 60:1-61:11
16 iun.	Ps. 73-77	2 aug.	Isaia 62:1-64:12
17 iun.	Ps. 78-83	3 aug.	Isaia 65:1-66:24
18 iun.	Ps. 84-87	4 aug.	Ier. 1:1-3:25
19 iun.	Ps. 88-89	5 aug.	Ier. 4:1-6:30
20 iun.	Ps. 90-96	6 aug.	Ier. 7:1-9:26
21 iun.	Ps. 97-102	7 aug.	Ier. 10:1-13:27
22 iun.	Ps. 103-104	8 aug.	Ier. 14:1-17:27
23 iun.	Ps. 105-106	9 aug.	Ier. 18:1-21:14
24 iun.	Ps. 107-108	10 aug.	Ier. 22:1-25:38
25 iun.	Ps. 109-110	11 aug.	Ier. 26:1-29:32
26 iun.	Ps. 111-118	12 aug.	Ier. 30:1-32:44
27 iun.	Ps. 119	13 aug.	Ier. 33:1-38:28
28 iun.	Ps. 120-134	14 aug.	Ier. 39:1-45:5
29 iun.	Ps. 135-142	15 aug.	Ier. 46:1-49:39
30 iun.	Ps. 143-150	16 aug.	Ier. 50:1-52:34
1 iul.	Prov. 1:1-2:22	17 aug.	Plângeri
2 iul.	Prov. 3:1-4:27	18 aug.	Ezec. 1:1-3:27
3 iul.	Prov. 5:1-9:18	19 aug.	Ezec. 4:1-7:27
4 iul.	Prov. 10:1-13:25	20 aug.	Ezec. 8:1-11:25
5 iul.	Prov. 14:1-17:28	21 aug.	Ezec. 12:1-15:8
6 iul.	Prov. 18:1-21:31	22 aug.	Ezec. 16:1-17:24
7 iul.	Prov. 22:1-24:34	23 aug.	Ezec. 18:1-20:49
8 iul.	Prov. 25:1-28:28	24 aug.	Ezec. 21:1-22:31
9 iul.	Prov. 29:1-31:31	25 aug.	Ezec. 23:1-24:27
10 iul.	Ecl. 1:1-5:20	26 aug.	Ezec. 25:1-28:26
11 iul.	Ecl. 6:1-12:14	27 aug.	Ezec. 29:1-32:32
12 iul.	Cântarea cântărilor	28 aug.	Ezec. 33:1-35:15
13 iul.	Isaia 1:1-4:6	29 aug.	Ezec. 36:1-37:28
14 iul.	Isaia 5:1-7:25	30 aug.	Ezec. 38:1-39:29
15 iul.	Isaia 8:1-12:6	31 aug.	Ezec. 40:1-44:31
16 iul.	Isaia 13:1-16:14	1 sep.	Ezec. 45:1-48:35
17 iul.	Isaia 17:1-19:25	2 sep.	Dan. 1:1-3:20
18 iul.	Isaia 20:1-23:18	3 sep.	Dan. 4:1-6:28
19 iul.	Isaia 24:1-27:13	4 sep.	Dan. 7:1-9:27
20 iul.	Isaia 28:1-29:24	5 sep.	Dan. 10:1-12:13
21 iul.	Isaia 30:1-32:20	6 sep.	Osea 1:1-4:19
22 iul.	Isaia 33:1-35:10	7 sep.	Osea 5:1-9:17
23 iul.	Isaia 36:1-39:8	8 sep.	Osea 10:1-14:9
24 iul.	Isaia 40:1-42:25	9 sep.	Ioel
25 iul.	Isaia 43:1-44:28	10 sep.	Amos 1:1-3:15
26 iul.	Isaia 45:1-47:15	11 sep.	Amos 4:1-6:13

PROGRAM DE CITIRE A BIBLIEI ÎNTR-UN AN

12 sep.	Amos 7:1-9:15	29 oct.	Ioan 13:1-17:26
13 sep.	Obadia și Iona	30 oct.	Ioan 18:1-19:42
14 sep.	Mica 1:1-3:12	31 oct.	Ioan 20:1-21:25
15 sep.	Mica 4:1-7:20	1 noi.	Fapte 1:1-2:47
16 sep.	Naum	2 noi.	Fapte 3:1-5:42
17 sep.	Habacuc	3 noi.	Fapte 6:1-7:60
18 sep.	Țefania	4 noi.	Fapte 8:1-9:43
19 sep.	Hagai	5 noi.	Fapte 10:1-12:25
20 sep.	Zah. 1:1-6:15	6 noi.	Fapte 13:1-15:35
21 sep.	Zah. 7:1-8:23	7 noi.	Fapte 15:36-18:22
22 sep.	Zah. 9:1-14:21	8 noi.	Fapte 18:23-21:6
23 sep.	Maleahi	9 noi.	Fapte 21:7-24:26
24 sep.	Matei 1:1-2:23	10 noi.	Fapte 24:27-28:31
25 sep.	Matei 3:1-4:25	11 noi.	Rom. 1:1-3:20
26 sep.	Matei 5:1-7:29	12 noi.	Rom. 3:21-6:23
27 sep.	Matei 8:1-9:38	13 noi.	Rom. 7:1-8:39
28 sep.	Matei 10:1-11:30	14 noi.	Rom. 9:1-11:36
29 sep.	Matei 12:1-13:58	15 noi.	Rom. 12:1-13:14
30 sep.	Matei 14:1-15:39	16 noi.	Rom. 14:1-16:27
1 oct.	Matei 16:1-17:27	17 noi.	1 Cor. 1:1-3:23
2 oct.	Matei 18:1-19:15	18 noi.	1 Cor. 4:1-6:20
3 oct.	Matei 19:16-20:34	19 noi.	1 Cor. 7:1-8:13
4 oct.	Matei 21:1-22:46	20 noi.	1 Cor. 9:1-11:34
5 oct.	Matei 23:1-25:46	21 noi.	1 Cor. 12:1-14:40
6 oct.	Matei 26:1-28:20	22 noi.	1 Cor. 15:1-16:24
7 oct.	Marcu 1:1-3:35	23 noi.	2 Cor. 1:1-2:13
8 oct.	Marcu 4:1-6:56	24 noi.	2 Cor. 2:14-5:21
9 oct.	Marcu 7:1-9:50	25 noi.	2 Cor. 6:1-7:16
10 oct.	Marcu 10:1-11:33	26 noi.	2 Cor. 8:1-9:15
11 oct.	Marcu 12:1-13:37	27 noi.	2 Cor. 10:1-13:14
12 oct.	Marcu 14:1-16:20	28 noi.	Gal. 1:1-2:21
13 oct.	Luca 1:1-2:52	29 noi.	Gal. 3:1-5:1
14 oct.	Luca 3:1-4:44	30 noi.	Gal. 5:2-6:18
15 oct.	Luca 5:1-6:49	1 dec.	Ef. 1:1-3:21
16 oct.	Luca 7:1-8:56	2 dec.	Ef. 4:1-6:24
17 oct.	Luca 9:1-10:42	3 dec.	Filipeni
18 oct.	Luca 11:1-12:59	4 dec.	Coloseni
19 oct.	Luca 13:1-14:35	5 dec.	1 Tesaloniceni
20 oct.	Luca 15:1-16:31	6 dec.	2 Tesaloniceni
21 oct.	Luca 17:1-18:43	7 dec.	1 Timotei
22 oct.	Luca 19:1-20:47	8 dec.	2 Timotei
23 oct.	Luca 21:1-22:71	9 dec.	Tit și Filimon
24 oct.	Luca 23:1-24:53	10 dec.	Evrei 1:1-2:18
25 oct.	Ioan 1:1-3:36	11 dec.	Evrei 3:1-4:13
26 oct.	Ioan 4:1-6:71	12 dec.	Evrei 4:14-6:20
27 oct.	Ioan 7:1-9:41	13 dec.	Evrei 7:1-8:13
28 oct.	Ioan 10:1-12:50	14 dec.	Evrei 9:1-10:39

SĂ ȘTII CE CREZI

15 dec.	Evrei 11:1-40	24 dec.	Apoc. 4:1-6:17
16 dec.	Evrei 12:1-13:25	25 dec.	Apoc. 7:1-9:21
17 dec.	Iacov 1:1-2:26	26 dec.	Apoc. 10:1-12:17
18 dec.	Iacov 3:1-5:20	27 dec.	Apoc. 13:1-14:20
19 dec.	1 Petru	28 dec.	Apoc. 15:1-16:21
20 dec.	2 Petru	29 dec.	Apoc. 17:1-18:24
21 dec.	1 Ioan	30 dec.	Apoc. 19:1-20:15
22 dec.	2 Ioan, 3 Ioan, Iuda	31 dec.	Apoc. 21:1-22:21
23 dec.	Apoc. 1:1-3:22		

1.

DOCTRINA DESPRE CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU (BIBLIOLOGIA)

Articolul 1: Dumnezeu este Autorul ultim al Sfințelor Scripturi.

Dumnezeu există și El vorbește. El a vorbit prin Duhul Sfânt profeților și apostolilor, autorii cărților incluse în Biblie, și tot prin El vorbește fiecărui credincios când acesta citește Cuvântul lui Dumnezeu.

1.1. Biblia este cartea de căpătâi a creștinismului. Pentru a desemna revelația scrisă, folosim termenul „Biblia“ (pluralul cuvântului grecesc *biblion*, care înseamnă „carte“), dar Biblia însăși folosește următoarele expresii: Cuvântul Domnului (mai ales în Vechiul Testament), Cuvântul lui Dumnezeu (mai ales în Noul Testament) și Sfințele Scripturi.¹

1.2. Revelația prin creație și istorie. Creația lui Dumnezeu poartă amprenta geniului Său creator, iar istoria umanității cunoaște semnele intervenției Sale. Aceste dovezi sunt insuficiente însă pentru înțelegerea mântuirii. Pentru mântuire este nevoie de auzirea Cuvântului lui Dumnezeu.²

1.3. Inspirația profetică. Primirea Cuvântului lui Dumnezeu S-a realizat prin trezirea minții profetului pentru realitatea supranaturală, impregnarea acesteia cu conștiința realității divine sub forma unor imagini și/sau cuvinte pe care profetul le-a exprimat la timpul hotărât de Dumnezeu și cu conținutul autorizat de Dumnezeu. Mijlocul preferat pentru transmiterea mesajului divin către profeți este visul/vedenia, intermediat de un înger al lui Dumnezeu. Apostolii au fost privilegiați să audă Cuvântul direct de la Cristos, Dumnezeu întrupat, iar Duhul Sfânt a trezit în ei ecoul învățăturilor primite prin viu grai, a pus pasiunea de a-l transmite mai departe și curajul

1 Evrei 4:12; Rom. 1:2; 2 Tim. 3:15

2 Fapte 14:16-17; Rom. 1:19-21

SĂ ȘTII CE CREZI

de a rezista intimidărilor. Apostolul Pavel vorbește despre acest proces prin termenul „insuflare“ sau „inspirare“ (gr. *theopneustos* înseamnă literal „exhalare“).¹

1.4. Autorii sacri. Dumnezeu S-a folosit de oameni supuși greșelii, de limbajul și de mijloacele omenești nedesăvârșite, pentru a-Și revela caracterul și intențiile Sale cu privire la umanitate de o manieră fără greșală și suficientă pentru mântuire și conduită. Autorii umani ai Sfințelor Scripturi nu au primit revelația prin dictare mecanică, așa cum pretind musulmanii că Mahomed ar fi primit *Coranul*, sau cum pretind mormonii că Joseph Smith ar fi primit *Cartea lui Moroni*. Personalitatea autorilor umani și abilitățile lor artistice răzbat din scrierile lor. De aici nuanțele teologice, diferențele stilistice și intențiile literare vizibile dintre biografia patriarhilor și biografia lui Iosif (prima concisă, a doua romanțată), dintre cărțile Samuel și Cronici (primele realiste, cele din urmă idealizate), dintre Matei și Marcu (primul detaliat, al doilea concis), dintre Luca și Ioan (primul mai practic, al doilea mai filosofic), dintre Pavel și Petru (primul mai elevat, al doilea mai rudimentar), sau dintre Pavel și Iacov (primul accentuând dreptatea primită prin credință, iar al doilea – dreptatea care se arată prin fapte drepte). Biblia a ajuns la noi prin intermediul unui proces laborios care a presupus mai multe operațiuni: scrierea, compilarea, editarea, dar și copierea, tipărirea, traducerea și distribuirea ei. Astfel, Biblia este o lucrare cu natură dublă, divino-umană (teandrică): umană, din pricina oamenilor care au fost insuflați să o scrie, și divină, din pricina Duhului Sfânt care le-a insuflat conținutul Sfințelor Scripturi și a mijlocit întregul proces de transmitere.²

1.5. Cărțile Bibliei. Vechiul Testament. *Cărțile Legii* (Pentateuhul) includ: Geneza, Exodul, Leviticul, Numeri, Deuteronom; *cărțile istorice*: Iosua, Judecători, Rut, 1 Samuel, 2 Samuel, 1 Regi, 2 Regi, 1 Cronici, 2 Cronici, Ezra, Neemia, Estera; *cărțile poetice*: Iov, Psalmii, Proverbele, Ecclesiastul, Cântarea cântărilor; *cărțile profetice*: Isaia, Ieremia, Plângerile lui Ieremia, Ezechiel, Daniel, Osea, Ioel, Amos, Obadia, Iona, Mica, Naum, Habacuc, Țefania, Hagai, Zaharia, Maleahi. Evreii au cărțile Vechiului Testament organizate pe trei secțiuni: Legea, Profeții și Scrierile. La evrei, secțiunea profeților include cărțile istorice și cărțile profetice din Canonul creștin cu excepția cărților Rut, Plângerile lui Ieremia, Estera, Daniel, Ezra, Neemia și

1 Rom. 10:14-17; Num. 12:6-8; Deut. 13:1-5; Ier. 23:16, 25-32; Ioel 2:28; Ioan 14:26; 16:25-30; Apoc. 1:1; 22:6.

2 Exod. 17:14; 34:1; Deut. 17:18; Is. 30:8; Ier. 30:2; 36:2-4, 17-18, 32